

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **P. K.**
skazanego z art. 226 § 1 k.k.
w dniu 23 października 2024 r.,
po rozpoznaniu, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
z dnia 6 marca 2024 r., sygn. akt II Ka 568/23
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Sączu
z dnia 7 września 2023 r., sygn. akt II K 1544/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
 - 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**
- [J.J.]**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 września 2023 r. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, sygn. akt II 1544/22 uznał oskarżonego **P. K.** za winnego tego, że w dniu 8 czerwca 2022 roku w Nowym Sączu znieważył prokurator M. G. słowami wulgarnymi powszechnie uznawanymi za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem przez nią obowiązków służbowych, tj. o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. za co wymierzył mu karę 1 roku

pozbawienia wolności, na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od skazanego P. K. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w całości, tj. kwotę 502.52 złotych tytułem wydatków i 180 złotych tytułem opłaty.

W dniu 6 marca 2024 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu w sprawie o sygn. II Ka 568/23, po rozpoznaniu apelacji oskarżonego, zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Sączu z dnia 7 września 2023 r. sygn. akt II K 1544/22 w ten sposób, że orzeczoną wobec P. K. karę obniżył do 9 miesięcy pozbawienia wolności oraz uchylił orzeczenie o opłacie za I instancję, zaś w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy i zasądził od skazanego P. K. na rzecz Skarbu Państwa 20 zł wydatków za postępowanie odwoławcze i 180 (sto osiemdziesiąt) zł opłaty za obie instancje łącznie.

Od powyższego wyroku obrońca skazanego P. K. wniósł kasację zarzucając rozstrzygnięciu:

- rażące i mające wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa procesowego - art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. poprzez nieprawidłowe rozpoznanie zarzutu naruszenia art. 6 k.p.k. w zakresie w jakim odnosił się on do uniemożliwienia złożenia wniosku dowodowego o przeprowadzenie uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów, przy czym niemożność ta wynikała z faktu zaniechania udostępnienia oskarżonemu akt postępowania, a w konsekwencji nie wiedział on, że sporządzona opinia biegłych psychiatrów jest niepełna, albowiem podstawą ich wnioskowania były zaledwie trzy karty z akt sprawy, które nie pozwalały biegłym na zapoznanie się z pełnym obrazem zdarzenia;

- rażące i mające wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa procesowego - art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 79 § 2 k.p.k. poprzez nieprawidłowe rozpoznanie zarzutu naruszenia art. 6 k.p.k. w zakresie jakim odnosił się on do pozbawienia oskarżonego prawa do korzystania z pomocy obrońcy czy to z urzędu czy to z wyboru, pomimo okoliczności utrudniających obronę;

- rażące i mające wpływ na treść orzeczenia naruszenie art. 440 k.p.k. w zw. z art.

201 k.p.k. poprzez błędną kontrolę instancyjną wyroku Sądu Rejonowego i niedostrzeżenie z urzędu, że opinia biegłych psychiatrów sporządzona w niniejszym postępowaniu nie jest pełna albowiem biegłym udostępniono trzy karty akt, a w konsekwencji nie znali okoliczności, w których oskarżony dopuścił się przypisanego mu zachowania, a z uwagi na emocjonalne podłoże tego czynu okoliczności te mogły mieć znaczenie dla wniosków opinii.

Podnosząc tak sformułowane zarzuty obrońca skazanego wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi właściwemu.

W pisemnych odpowiedziach na kasację Prokurator Rejonowy w Nowym Sączu oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego M. G. wnieśli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, dlatego została rozpoznana i oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów kasacji, tj. rażącego i mającego wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa procesowego - art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. wskazać należy, iż jest on całkowicie bezzasadny, bowiem skazany w dniu 25 listopada 2022 r. zaznajamiał się końcowo z materiałami sprawy, co za tym idzie również z treścią opinii biegłych lekarzy psychiatrów. Następnie w dniu 30 listopada 2022 r. z materiałami dochodzenia zapoznawał się ówczesny obrońca podejrzanego adw. M. E.. Biorąc pod uwagę powyższe uznać należy, iż Sąd Okręgowy w Nowym Sączu prawidłowo rozpoznał zarzut naruszenia art. 6 k.p.k. w zakresie w jakim odnosił się on do uniemożliwienia złożenia wniosku dowodowego o przeprowadzenie uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów, w zakresie w jakim niemożność ta wynikała z faktu zaniechania udostępnienia oskarżonemu akt postępowania, co doprowadziło do rzekomej niewiedzy skazanego, że sporządzona opinia biegłych psychiatrów jest niepełna.

Ponadto nie ma racji skarżący podnosząc, że doszło do wydania przez Sąd

Okręgowy orzeczenia z rażącą i mającą wpływ na treść orzeczenia obrazą przepisów postępowania, a to art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 79 § 2 k.p.k. Sąd II instancji w uzasadnieniu wyroku słusznie wskazał, dzieląc stanowisko Sądu Rejonowego, że obrona skazanego nie była obligatoryjna, zaś P. K. dysponował odpowiednim czasem by podjąć czynności zmierzające do ustanowienia obrońcy przed rozprawą wyznaczoną na dzień 7 września 2023 r. Ponadto w toku postępowania początkowo dla skazanego ustanowiono obrońcę z urzędu, jednakże zarządzeniem z 20 czerwca 2023 r. cofnięto wyznaczenie obrońcy. Na tę decyzję P. K. złożył zażalenie w dniu 3 lipca 2023 r. Postanowieniem z dnia 17 lipca 2023 r. Sąd Rejonowy pozostawił zażalenie bez rozpoznania - postanowienie to skazany odebrał w dniu 21 lipca 2023 r. i od tej daty wiedział, że nie posiadał obrońcy z urzędu, a jednocześnie od dnia 27 czerwca 2023 r. wiedział o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 7 września 2023 r. Mimo takiego stanu wiedzy oskarżony nie zapewnił udziału obrońcy przed rozprawą, a wniosek o odroczenie rozprawy złożony zaledwie 2 godziny przed jej rozpoczęciem w sposób oczywisty zmierzał do przedłużenia postępowania. Odnosząc się do zarzutu skarżącego jakoby Sąd dopuścił się naruszenia art. 79 § 2 k.p.k. warto przytoczyć stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 17 listopada 2022 r., III KO 110/22, zgodnie z którym za okoliczności utrudniające obronę w rozumieniu art. 79 § 2 k.p.k. można uznać nieporadność życiową oskarżonego, jego upośledzenie umysłowe, które nie mieści się jednak w dyspozycji art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k., czy inne okoliczności powodujące trudności w porozumieniu się z oskarżonym. Fakt, iż sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub nawet pod względem prawnym, samo przez się nie może zadecydować o przyjęciu przez organ procesowy istnienia przesłanki obrony obligatoryjnej, określonej w art. 79 § 2 k.p.k. Decyzja, czy zachodzi przesłanka takiej obrony określona w tym przepisie, należy do organu procesowego. Powinna być podejmowana w oparciu o kryteria zobiektywizowane, tym niemniej ma ona charakter ocenny. Wydanie takiego postanowienia należy do swobodnego uznania

sądu, bowiem - chociaż ocena ta nigdy nie ma charakteru całkowicie dowolnego i zawsze musi dostrzegać realia konkretnej sprawy - sięgnięcie po instrument z art. 79 § 2 k.p.k. zależy wyłącznie od oceny organu procesowego. W przedmiotowej sprawie nie zachodziły okoliczności z art. 79 § 2 k.p.k. uzasadniające wyznaczenie P. K. obrońcy z urzędu. Nadto w toku postępowania Sąd I instancji słusznie - na podstawie opinii biegłych psychiatrów - uznał, iż obrona skazanego nie jest obligatoryjna, gdyż ustały przesłanki powodujące wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez Sąd ad quem art. 440 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. wskazać należy, iż Sąd Okręgowy trafnie przyjął, że uzyskana w toku postępowania opinia biegłych lekarzy psychiatrów nie zawierała wad, o których mowa w przepisie art. 201 k.p.k. Opinia biegłych uzyskana w toku postępowania jest w pełni zasadna, logiczna oraz wewnętrznie spójna, jak również koreluje z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, zatem brak było podstaw by zasięgać uzupełniającej opinii biegłych zgodnie z dyspozycją art. 201 k.p.k. Jak bowiem wskazuje art. 201 k.p.k. „Jeżeli opinia jest niepełna lub niejasna albo gdy zachodzi sprzeczność w samej opinii lub między różnymi opiniami w tej samej sprawie, można wezwać ponownie tych samych biegłych lub powołać innych”. Fakt, że wnioski zawarte w opinii sporządzonej przez biegłych nie są przekonujące dla strony procesowej nie może stworzyć podstawy do stosowania przepisu art. 201 k.p.k. Zwłaszcza zaś nie może stać się podstawą do stosowania tego przepisu procesowego okoliczność, że skarżący, wdając się samodzielnie w rozważania natury specjalistycznej, dochodzi w rezultacie do przekonania, że wyprowadzone w sprawie wnioski - i to w dziedzinie, w której z natury rzeczy brakuje stronie wiadomości specjalnych - są błędne. Opinię biegłego ocenia sąd i ten organ procesowy decyduje, czy jest ona dla niego zrozumiała i przekonująca w treści, czy odpowiada na pytania zakreślające jej przedmiot i granice, czy jest wewnętrznie spójna i niesprzeczna oraz, czy nie rodzi wątpliwości co do jej merytorycznej trafności. Wskazać należy, iż w przedmiotowej sprawie skazany, ani jego ówczesny obrońca nie skorzystali z możliwości przedstawienia jakichkolwiek zarzutów do opinii biegłych, zaś podnoszony w chwili obecnej przez obrońcę zarzut nie ma wpływu na treść wydanej opinii i zmierza jedynie do ponownej kontroli instancyjnej wyroku Sądu a quo, co musi okazać się procesowo bezskuteczne.

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. Nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania uchybień - i to rażących - w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2017 r., III KK 265/17).

Z tych powodów nie znajdując podstaw do uwzględnienia wniesionej kasacji, Sąd Najwyższy orzekł o jej oddaleniu, w formule kwalifikowanej - jako oczywiście bezzasadnej.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając nimi skazanego.

[J.J.]

r.g.